

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKE VODE

Zagreb, travanj 2012.

SADRŽAJ

	stranica
I. PODACI O HRVATSKIM VODAMA	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Financijski izvještaji	4
Programi financirani u 2010.	10
II. REVIZIJA ZA 2010.	14
Ciljevi i područja revizije	14
Metode i postupci revizije	14
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.	14
Nalaz za 2010.	15
III. MIŠLJENJE	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/11-01/45
URBROJ: 613-02-04-12-11

Zagreb, 3. svibnja 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKIH VODA ZA 2010.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskih voda za 2010.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 28. rujna 2011. do 5. travnja 2012.

I. PODACI O HRVATSKIM VODAMA

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Za obavljanje poslova upravljanja vodama osnovane su Hrvatske vode kao pravni slijednik Javnog vodoprivrednog poduzeća - Hrvatska vodoprivreda, Zagreb. Osnivač Hrvatskih voda je Republika Hrvatska. Hrvatske vode za svoje obveze odgovaraju cijelom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Hrvatskih voda. U srpnju 2008. donesena je Strategija upravljanja vodama (Narodne novine 91/08), planski dokument kojim su utvrđene misija, vizija, ciljevi i zadaće državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju. Prema navedenoj Strategiji, usklađenoj s odgovarajućim direktivama Europske unije, planirana je reforma vodnog sektora radi dostizanja europskih standarda u upravljanju vodama. Prema Strategiji je donesen Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09), Plan upravljanja vodnim područjima i drugi podzakonski akti usklađeni s pravnom stečevinom Europske unije. Zakonom o financiranju vodnog gospodarstva su utvrđeni izvori financiranja, a osobito vodne naknade, uključivo obveza plaćanja, obveznici, osnovica, način obračuna, određivanje visine i namjene trošenja navedenih sredstava, ovrha, zastara, te druga pitanja vezana za ostvarenje i korištenje navedenih sredstava. Cijene vodnih usluga se uređuje Zakonom o vodama (Narodne novine 153/09 i 130/11., dalje u tekstu: Zakon).

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) je određeno za nositelja vodne politike, u čijoj pripremi i provedbi sudjeluju i druga tijela državne uprave koja svojim djelovanjem znatnije pridonose ostvarenju ciljeva vodne politike (pravne osobe s javnim ovlastima, pravne i fizičke osobe, te druga javna i savjetodavna tijela).

Hrvatske vode su pravna osoba s javnim ovlastima nadležna za upravljanje vodama u granicama sljedećih poslova: u izradi planskih dokumenata za upravljanje vodama (priprema nacrtu prijedloga Strategije upravljanja vodama, Plana upravljanja vodnim područjima i višegodišnjih programa gradnje, donošenje detaljnih planova i programa uz planove upravljanja vodnim područjem, priprema prijedloga financijskog plana i donošenje Plana upravljanja vodama), u studijskim i analitičkim poslovima (izrada projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa, te revizija projektne dokumentacije, osim kontrole glavnih projekata u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji), u uređenju voda i zaštiti od štetnog djelovanja voda (praćenje i utvrđivanje hidroloških prilika što obuhvaća: motrenje, prikupljanje, kontrolu, obradu, čuvanje i objavu hidroloških podataka, analizu hidrološkog režima, prognozu hidroloških ekstremnih pojava, poplava i suša, procjenu poplavnih rizika, praćenje stanja vodotoka i stanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; investitorski poslovi i nadzor nad građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; upravljanje poplavnim rizicima; rukovođenje i nadzor te provedba preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava), u melioracijskoj odvodnji (investitorski poslovi i nadzor nad građenjem i održavanjem građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju), u korištenju voda (utvrđivanje zaliha voda, skrb o strateškim zalihama voda, vodoistražni radovi; davanje mišljenja na provedbene propise koje na temelju Zakona donose jedinice lokalne samouprave i/ili jedinice regionalne (područne) samouprave; poduzimanje drugih mjera za namjensko i racionalno korištenje voda; sufinanciranje gradnje građevina javne vodoopskrbe i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji), u zaštiti voda (upravljanje kakvoćom voda, provedba monitoringa površinskih, priobalnih i podzemnih voda, uključujući i laboratorijske poslove u provedbi monitoringa, primjena i nadzor nad primjenom drugih obveznika primjene mjera iz Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja).

Nadalje, u poslovima davanja mišljenja, a iznimno i suglasnosti, na provedbene propise koje na temelju Zakona donose jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave, sufinanciranja gradnje građevina javne odvodnje otpadnih voda i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji, navodnjavanja – upravljanje projektima gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s nacionalnim programima i projektima; sufinanciranje gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, upravljanju javnim vodnim dobrom, vođenju vodne dokumentacije i jedinstvenoga informacijskog sustava voda te izdavanju vodopravnih akata u skladu sa Zakonom, stručnim poslovima vezano uz davanje koncesija za gospodarsko korištenje voda, stručnom nadzoru nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i koncesijskih uvjeta (vodni nadzor), obračunu i naplati naknada za koncesije za gospodarsko korištenje voda, obračunu i naplati vodnih naknada u skladu sa zakonskim i drugim provedbenim propisima kojima se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva, upravljanju posebnim projektima određenima Zakonom, odlukom Vlade Republike Hrvatske ili Upravnog vijeća Hrvatskih voda, te drugim poslovima stavljenim u nadležnost Hrvatskih voda prema Zakonu i drugim zakonskim propisima, te Statutom Hrvatskih voda.

U skladu s odredbama članka 191. Zakona, Statut Hrvatskih voda je donesen u svibnju 2011., na temelju kojeg je donesen Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, te drugi provedbeni propisi.

Tijelo upravljanja Hrvatskih voda je Upravno vijeće koje ima sedam članova, od kojih šest imenuje Vlada Republike Hrvatske, a jednog člana imenuju zaposlenici. Upravno vijeće, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donosi Statut, Plan upravljanja vodama za tekuću godinu, utvrđuje Nacrt prijedloga plana upravljanja vodnim područjima, prihvaća Izvješće o izvršenju Plana upravljanja vodama, donosi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, opće akte potrebne za poslovanje Hrvatskih voda i druge akte utvrđene Zakonom, donosi poslovnik o svom radu, razmatra izvješća generalnog direktora i o tome donosi odluke, odlučuje o osnivanju društava kapitala ili drugih pravnih osoba, o ulaganjima u društva kapitala, o zaduživanjima iznad iznosa određenog Statutom, o otuđenju i opterećenju nekretnina čija vrijednost prelazi iznos određen Statutom, te obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom i drugim aktima Hrvatskih voda.

Voditelj poslovanja Hrvatskih voda je generalni direktor kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na razdoblje od pet godina. Generalni direktor zastupa i predstavlja Hrvatske vode, vodi i organizira poslovanje, predlaže Upravnom vijeću akte propisane Zakonom, podnosi izvješća o stanju vodnog režima i poslovanja Hrvatskih voda, osigurava obavljanje stručnih poslova za rad Upravnog vijeća i druge poslove u skladu sa Statutom. Također, prema odredbama Statuta, odlučuje o otpisu nenaplativih potraživanja, te promjeni uvjeta povrata potraživanja i pretvaranja potraživanja u uloge, u skladu s općim aktom Upravnog vijeća, te ima druge ovlasti i dužnosti utvrđene Zakonom, Statutom i općim aktima Upravnog vijeća. Generalni direktor ima dva zamjenika, koji ga zamjenjuju u slučaju odsutnosti ili spriječenosti i za to vrijeme imaju ovlasti utvrđene Zakonom i Statutom za generalnog direktora. Od veljače 2008., generalni direktor je Jadranko Husarić.

Hrvatske vode su ustrojene prema teritorijalnom i funkcionalnom principu, u cilju osiguranja funkcionalnog jedinstva, učinkovitosti i koordinacije ustrojstvenih jedinica u obavljanju poslova na razini Republike Hrvatske. Osim središnje službe u Zagrebu, organizirano je pet vodno-gospodarskih odjela u čijem su sastavu 33 vodno-gospodarske ispostave. Koncem 2010., Hrvatske vode su imale 793 zaposlenika.

Financijski izvještaji

Hrvatske vode vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu propisanom za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 2.022.368.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.998.252.591,00 kn, što je za 24.115.409,00 kn ili 1,2% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2010.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi po posebnim propisima	1.600.500.000,00	1.587.518.046,00	99,2	79,4
2.	Prihodi od imovine	37.030.000,00	45.296.650,00	122,3	2,3
2.1.	Prihodi od financijske imovine	33.030.000,00	42.609.167,00	129,0	2,1
2.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.000.000,00	2.687.483,00	67,2	0,2
3.	Prihodi od donacija	365.131.683,00	341.580.059,00	93,5	17,1
4.	Drugi prihodi	19.706.317,00	23.857.836,00	121,1	1,2
	Ukupno	2.022.368.000,00	1.998.252.591,00	98,8	100,0

Vrijednosno su najznačajniji prihodi po posebnim propisima ostvareni u iznosu 1.587.518.046,00 kn, koji čine izvorne prihode Hrvatskih voda. U strukturi ukupnih prihoda sudjeluju sa 79,4%. Odnose se na naknadu za uređenje voda u iznosu 670.994.983,00 kn, vodni doprinos u iznosu 414.682.239,00 kn, naknadu za korištenje voda u iznosu 279.312.218,00 kn, naknadu za zaštitu voda u iznosu 221.503.334,00 kn, naknadu za vađenje pijeska i šljunka u iznosu 757.434,00 kn i naknadu za melioracijsku odvodnju u iznosu 267.838,00 kn. U odnosu na 2009., kada su ostvareni u iznosu 1.776.661.799,00 kn, manji su za 189.143.753,00 kn ili 10,6%, zbog manje ostvarenih prihoda od vodnog doprinosa, te naknade za melioracijsku odvodnju i naknade za vađenje šljunka i pijeska koje se na temelju odredbi Zakona o financiranju vodnog gospodarstva više ne obračunavaju. Također je značajno smanjena visina vodnog doprinosa na temelju Uredbe o visini vodnog doprinosa iz lipnja 2010., (Narodne novine 78/10) u odnosu na važeću iz ranije godine (Narodne novine 153/09), s obzirom da su u 2010., iznosili 414.682.239,00 kn, što je za 187.806.590,00 kn ili 31,2% na prihode ostvarene od vodnog doprinosa u 2009., u iznosu 602.488.829,00 kn.

Prihodi od donacija su ostvareni za sufinanciranje Programa investicijskih aktivnosti u iznosu 341.580.059,00 kn. Sredstva se odnose na proračunska u iznosu 307.448.984,00 kn, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 25.133.353,00 kn, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu 7.013.452,00 kn, inozemnih vlada i međunarodnih organizacija ostvarena za Projekt Neretva – Trebišnica u iznosu 1.294.378,00 kn i Projekt Jadran u iznosu 689.892,00 kn.

U odnosu na 2009., kada su ostvareni u iznosu 373.361.336,00 kn, prihodi od donacija su manji za 31.781.277,00 kn ili 8,5%, zbog manje ostvarenih prihoda iz državnog proračuna.

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u okviru planiranih, osim dijela koji se odnosi na učešće Republike Hrvatske u zajmu Međunarodne banke za obnovu i razvitak – IBRD (dalje u tekstu: Svjetska banka), odobrenom za Projekt Unutarnje vode koji su veći za 51,2% u odnosu na plan, zbog posebnosti financiranja navedenog Projekta. Ukupna vrijednost Projekta iznosi 105.000.000 EUR, a financira se iz sredstava zajma 100.000.000 EUR ili 95,0% i Hrvatskih voda 5.000.000 EUR ili 5,0%. Od ukupno ugovorenog zajma u iznosu 100.000.000 EUR, sredstva predviđena za financiranje vodoopskrbe i odvodnje u iznosu 44.950.000 EUR ili 45,0% su bespovratna i evidentiraju se kao darovnica iz Državnog proračuna. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su doznacila sredstva za sufinanciranje investicijskih aktivnosti, te za radove i usluge vezane za održavanje i obnavljanje vodnih građevina na lokalnim vodama. U okviru sredstava trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, vrijednosno značajnija su ostvarena od komunalnih društava za sufinanciranje Projekta Jadran u iznosu 5.871.383,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od financijske imovine u iznosu 40.254.302,00 kn su ostvareni od kamata na oročena sredstva i sredstva po viđenju, te od kamata za obročne otplate i zakašnjelo plaćanje vodnih naknada.

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 23.857.836,00 kn i manji su za 26.234.206,00 kn ili 52,4% u odnosu na prihode ostvarene u 2009., kada su iznosili 50.092.042,00 kn. Do odstupanja je došlo zbog manjeg učešća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i komunalnih društava kao sekundarnih dužnika u otplati kredita za obnovu i razvitak vodno-gospodarske infrastrukture, te manje naplaćenih penala i naknada šteta.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 2.204.362.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 2.080.671.885,00 kn, što je za 123.690.115,00 kn ili 5,6% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2010.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2010.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	126.435.000,00	122.329.418,00	96,8	5,9
2.	Materijalni rashodi	1.156.062.000,00	1.105.254.097,00	95,6	53,1
2.1.	Naknade troškova radnicima i druge naknade	8.550.000,00	6.220.308,00	72,8	0,3
2.2.	Rashodi za usluge	1.113.092.000,00	1.073.452.897,00	96,4	51,6
2.3.	Rashodi za materijal i energiju	20.800.000,00	20.373.135,00	97,9	0,9
2.4.	Drugi materijalni rashodi	13.620.000,00	5.207.757,00	38,2	0,3
3.	Rashodi amortizacije	190.693.669,00	179.272.065,00	94,0	8,6
4.	Financijski rashodi	35.865.000,00	25.503.819,00	71,1	1,2
5.	Donacije	693.456.331,00	647.240.374,00	93,3	31,1
6.	Drugi rashodi	1.850.000,00	1.072.112,00	58,0	0,1
	Ukupno	2.204.362.000,00	2.080.671.885,00	94,4	100,0
	Manjak prihoda	0,00	82.419.294,00	-	-

Manjak prihoda iznosi 82.419.294,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine je iskazan u iznosu 181.994.358,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 99.575.064,00 kn.

Rashodi su izvršeni u okviru planiranih. Tijekom 2010., su provedene mjere štednje u okviru Programa redovne djelatnosti – Administracija i upravljanje, što je rezultiralo manjim izvršenjem rashoda za naknade troškova za službena putovanja i stručno usavršavanje, te druge materijalne rashode (troškove reprezentacije, premije osiguranja i članarine), u odnosu na planirane. U odnosu na 2009., kada su izvršeni u iznosu 2.110.189.644,00 kn, manji su za 29.517.759,00 kn ili 1,4%. Vrijednosno značajnije smanjenje je iskazano u okviru Programa investicijskih aktivnosti vezano za državna ulaganja u objekte za korištenje i zaštitu voda, koji su evidentirani na računima rashoda amortizacije. Navedeni rashodi su izvršeni u iznosu 179.272.065,00 kn i manji su za 44.878.702,00 kn ili 20,0% u odnosu na 2009., kada su iznosili 224.150.767,00 kn. Do smanjenja je došlo zbog vremenskog pomaka izvršenja investicijskih aktivnosti predviđenih u okviru Projekta Unutarnje vode i projekata financiranih iz pretpripravnih fondova Europske unije, te ulaganja predviđenih za obnovu i razvitak vodoopskrbe.

U odnosu na 2009., kada su rashodi za usluge izvršeni u iznosu 1.040.001.541,00 kn, veći su za 33.451.356,00 kn ili 3,2%, zbog više izvršenih interventnih radova na provedbi mjera zaštite od štetnog djelovanja voda i obrani od poplava, uslijed nepovoljnih vremenskih uvjeta. Rashodi za usluge ostvareni u iznosu 1.073.452.897,00 kn se odnose na usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 961.150.350,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 49.083.160,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 12.066.418,00 kn, komunalne usluge u iznosu 2.334.673,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 1.396.489,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 674.363,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 327.115,00 kn, te druge usluge u iznosu 46.420.329,00 kn. Vrijednosno značajnije usluge su izvršene u okviru Programa redovne djelatnosti za održavanje voda I. i II. reda u iznosu 645.912.971,00 kn, hitne intervencije u zaštiti od štetnog djelovanja voda u iznosu 82.466.215,00 kn, te tekuće i investicijsko održavanje i zamjenu opreme u području elektro-strojarstva u iznosu 30.650.037,00 kn. Usluge održavanja voda I. i II. reda, te hitne intervencije su povjerene izravnim ugovaranjem izvršiteljima, koji ispunjavaju posebne uvjete za obavljanje poslova od osobitog značaja za upravljanje vodama, vezano za potrebnu tehničku opremljenost, stručnu osposobljenost zaposlenika, kontinuirano obavljanje poslova, te pravovremeno poduzimanje posebnih mjera zaštite voda u skladu s odredbama članka 263. Zakona, a na temelju odredbi članaka 173. i 174. ranije važećeg Zakona, koji je bio u primjeni do siječnja 2010. Spomenutim izvršiteljima su povjereni i poslovi obrane od poplava izvršeni u iznosu 47.127.975,00 kn. Nadalje, na temelju odredbi članka 195. Zakona, društvu u vlasništvu Hrvatskih voda su povjereni poslovi za tekuće i investicijsko održavanje opreme iz područja elektro-strojarstva u iznosu 27.054.912,00 kn, te poslovi vodočuvarske službe u iznosu 19.599.784,00 kn. Izračun cijene kod izrade ponuda i troškovnika je obavljan uz primjenu Standardne kalkulacije radova u vodogradnji, koju su izradili Građevinski fakultet Sveučilišta, Zagreb i Institut građevinarstva Hrvatske u dogovoru s Hrvatskim vodama.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge, vrijednosno najznačajniji su izvršeni za usluge prikupljanja naknada za zaštitu, korištenje i uređenje voda u iznosu 45.301.481,00 kn. Prema odredbama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva, isporučiteljima vodnih usluga (jedinicama lokalne samouprave i komunalnim društvima) pripada naknada u visini 5,0% na iznos uplaćene naknade Hrvatskim vodama za zaštitu, korištenje i uređenje voda.

Rashodi za druge usluge su izvršeni u iznosu 46.420.329,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji u iznosu 41.441.558,00 kn izvršeni u okviru Programa redovne djelatnosti za tehničke poslove od općeg interesa za upravljanje vodama. Odnose se na praćenje stanja voda i istražne radove, izradu planova upravljanja vodnim područjima, izradu idejnih rješenja, studija izvodljivosti i utjecaja na okoliš, te druge poslove vezane za pripremu dokumentacije potrebne za investicijske, znanstvene i projekte predviđene za sufinanciranje iz fondova Europske unije.

Na rashodima amortizacije su iskazana ulaganja u vodno-gospodarske sustave. Odredbama članka 55. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je utvrđeno da izvanproračunski korisnici državnog proračuna, iznimno u trenutku nabave nefinancijske imovine mogu na rashodima amortizacije iskazati rashode za nabavu nefinancijske imovine u visini ukupnog troška nabave. Vrijednosno značajnija ulaganja su izvršena u sustave navodnjavanja u okviru Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u iznosu 61.604.613,00 kn, sustave vodoopskrbe, odvodnje i izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u okviru Projekta Unutarnje vode u iznosu 34.073.920,00 kn, te u zemljište, poslovne prostore, računalne programe, računalnu, uredsku i drugu opremu za potrebe redovnog poslovanja u iznosu 32.593.815,00 kn.

Donacije u iznosu 647.240.374,00 kn se odnose na kapitalne donacije u iznosu 640.718.661,00 kn i tekuće donacije u iznosu 6.521.713,00 kn. U okviru kapitalnih donacija su iskazani prijenosi financijskih sredstava nositeljima investicijskih aktivnosti (komunalnim društvima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje ili financiranje investicija u iznosu 518.759.534,00 kn, te poslovnim bankama za otplate glavnica kredita u iznosu 121.959.127,00 kn. Poslovne banke su kredite odobrile u ranijim godinama i u cijelosti su iskorišteni za investicijska ulaganja u obnovu i razvitak vodno-gospodarske infrastrukture. Tijekom 2010. je u rokovima dospjelosti izvršen povrat glavnice.

Sredstva za sufinanciranje ili financiranje investicija su doznačena za obnovu i izgradnju vodoopskrbnih sustava u iznosu 253.299.656,00 kn, sustava za zaštitu voda i mora od onečišćenja i zagađivanja u iznosu 224.335.608,00 kn, sustava za navodnjavanje i odvodnju u iznosu 19.106.495,00 kn, te sustava za zaštitu od štetnog djelovanja voda i projekata iz IPA programa u iznosu 22.017.775,00 kn. S obzirom da je građenje i održavanje vodnih građevina u interesu Republike Hrvatske, uvjeti sufinanciranja u programima državnih ulaganja u korištenje i zaštitu voda su sastavni dio Plana upravljanja vodama za 2010. Sufinanciranje Programa investicijskih aktivnosti se provodi na temelju kriterija utvrđenih Odlukom o izvršenju Plana upravljanja vodama za 2010., u skladu sa zaključenim ugovorima. Hrvatske vode su ovlaštene u cijelosti financirati ukupna ulaganja u projekte gradnje vodnih građevina u kojima se više jedinica lokalne samouprave ili područne (regionalne) samouprave povezuje u tehnički i tehnološki jedinstven sustav, iz kojeg se voda isporučuje isključivo isporučiteljima vodnih usluga. Također su ovlaštene u cijelosti financirati poslove izrade studijsko-projektne dokumentacije za projekte čija se izgradnja previđa iz sredstava Europske unije. Druga ulaganja su uvjetovana vlastitim udjelom isporučitelja vodnih usluga, ovisno o priključenosti i razvijenosti sustava vodoopskrbe i odvodnje najmanje u visini 10,0%, koliko je određeno za isporučitelje na područjima od posebne državne skrbi.

U okviru tekućih donacija, vrijednosno značajnija sredstva u iznosu 6.100.000,00 kn, su prenesena Državnoj geodetskoj upravi na temelju Sporazuma o suradnji, za financiranje državne izmjere i ustrojavanje katastra nekretnina na području Republike Hrvatske, iz ranijih godina.

Drugi rashodi se odnose na naknade šteta fizičkim i pravnim osobama po sudskim presudama u iznosu 1.028.220,00 kn, te ugovorne kazne, penale i naknade šteta u iznosu 43.892,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2010., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 9.161.383.011,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2010.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2010.	31. prosinca 2010.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	8.259.154.439,00	8.302.013.094,00	100,5
2.	Financijska imovina	968.997.605,00	859.369.917,00	88,7
2.1.	Novčana sredstva i depoziti	280.344.918,00	255.441.106,00	91,1
2.2.	Potraživanja	4.376.334,00	18.675.565,00	426,7
2.3.	Dani zajmovi	495.733.503,00	401.151.214,00	80,9
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	188.287.874,00	182.007.274,00	96,7
2.5.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	254.976,00	2.094.758,00	821,6
Ukupno imovina		9.228.152.044,00	9.161.383.011,00	99,3
3.	Obveze	733.045.042,00	877.716.403,00	119,7
3.1.	Obveze za rashode	110.717.326,00	182.533.654,00	164,9
3.2.	Obveze za vrijednosne papire, kredite i zajmove	622.327.716,00	695.142.046,00	111,7
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	0,00	40.703,00	-
4.	Vlastiti izvori	8.495.107.002,00	8.283.666.608,00	97,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		9.228.152.044,00	9.161.383.011,00	99,3
Izvanbilančni zapisi		419.360.614,00	740.373.549,00	176,5

Koncem 2010. vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 9.161.383.011,00 kn. U okviru nefinancijske imovine u iznosu 8.302.013.094,00 kn je iskazana vrijednost građevinskih objekata u iznosu 6.587.814.787,00 kn, imovine u pripremi u iznosu 1.437.252.917,00 kn, zemljišta u iznosu 210.733.581,00 kn, licenci, karti i projekata u iznosu 35.411.865,00 kn, računalnih programa i umjetničkih djela u iznosu 15.475.038,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 11.545.515,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 3.685.840,00 kn, te zaliha uredskog materijala u iznosu 93.551,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata je manja za 79.902.333,00 kn ili 5,2% u odnosu na siječanj 2010., kada je iznosila 1.532.522.748,00 kn, jer je na temelju odredbi članka 89. stavka 6. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva, izvršen prijenos građevina javne vodoopskrbe i odvodnje u vlasništvo jedinica lokalne samouprave ili komunalnih društava, odnosno javnih isporučitelja vodnih usluga na čijem su području izgrađene. U okviru imovine u pripremi je iskazana vrijednost građevinskih objekata u iznosu 1.360.131.964,00 kn, projektne dokumentacije u iznosu 68.869.279,00 kn i opreme u iznosu 8.251.674,00 kn.

Vrijednosno značajnija novčana sredstva su iskazana na žiro računima u poslovnim bankama u iznosu 239.146.231,00 kn, te izdvojenim novčanim sredstvima za otkup zemljišta, plaćanja iz darovnice, plaćanja po ovrhama, te za financiranje Projekta Jadran (II. faza) i druga plaćanja u iznosu 14.062.207,00 kn.

Potraživanja iznose 18.675.565,00 kn, od čega dospjela iznose 17.487.746,00 kn. Odnose se na potraživanja za predujmove za investicije koje se financiraju iz zajma Svjetske banke u iznosu 17.487.746,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 832.338,00 kn, te potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu 355.481,00 kn. U odnosu na početak 2010., kada su iznosila 3.339.039,00 kn, veća su za 14.299.231,00 kn zbog pojačanih investicijskih aktivnosti na realizaciji Projekta Unutarnje vode i izvršenih radova na povećanju obuhvata vodoopskrbe i odvodnje, te izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Zajmovi u iznosu 398.522.063,00 kn su odobreni trgovačkim društvima za financiranje ili sufinanciranje izgradnje vodnih građevina, za pročišćavanje sanitarnih i tehnoloških otpadnih voda, te osobama koje ispuštaju sanitarne otpadne vode, a ne mogu se priključiti na sustav javne odvodnje. Navedene građevine nisu u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u većinskom vlasništvu pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska ima izravno ili neizravno većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja, te su im sredstva dodijeljena kao zajmovi, u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva. Zajmovi su također odobreni radnicima za otkup stanova sa stanarskim pravom u iznosu 1.688.507,00 kn, te za gradnju regionalnog vodovoda Imotske krajine u iznosu 940.644,00 kn.

U okviru dionica i udjela su iskazani udjeli stečeni u trgovačkim društvima na temelju izvršene privatizacije u vodnom gospodarstvu i sanacije u iznosu 120.035.377,00 kn, ulaganja izvršenih u društva u većinskom vlasništvu Hrvatskih voda u iznosu 54.946.007,00 kn, te prema odlukama Vlade Republike Hrvatske o provedenim sanacijama i drugim odlukama u iznosu 7.025.890,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda se odnose na obračunane tečajne razlike vezano za zajmове Svjetske banke (projekte Unutarnje vode i Jadran – II. faza).

Koncem 2010., ukupne obveze su iskazane u iznosu 877.716.403,00 kn, od čega se na dospjela odnosi 172.368.912,00 kn. Odnose se na obveze za neotplaćene glavnice po odobrenim dugoročnim kreditima poslovnih banaka u zemlji i inozemstvu u iznosu 695.142.046,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu 182.533.654,00 kn i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 40.703,00 kn. Obveze prema poslovnim bankama su iskazane u kunama prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za EUR i CHF s obzirom da su krediti ugovoreni s valutnom klauzulom. Primarni dužnik prema poslovnim bankama za otplate kredita su Hrvatske vode, dok su za dio kredita sekundarni dužnici, krajnji korisnici izgrađenih vodnih građevina (komunalna društva ili jedinice lokalne samouprave), s kojima Hrvatske vode imaju zaključene ugovore o otplati dijela iskorištenih kredita.

U okviru obveza za rashode poslovanja, vrijednosno značajnije su iskazane prema dobavljačima radova i usluga održavanja i obnavljanja vodotoka, vodnih građevina i vodnog dobra u iznosu 46.366.494,00 kn, dobavljačima za usluge naplate vodnih naknada u iznosu 11.319.982,00 kn, te za bruto plaće zaposlenika u iznosu 10.205.445,00 kn.

Vlastiti izvori iznose 8.283.666.608,00 kn, a čine ih izvori financiranja u iznosu 8.184.091.544,00 kn i višak prihoda u iznosu 99.575.064,00 kn. Izvori financiranja su utvrđeni kod osnivanja Hrvatskih voda 1996., u skladu s odredbama Zakona o vodama, koji su u tekućem obračunskom razdoblju uvećani za novonabavljenu nefinancijsku materijalnu i nematerijalnu, te financijsku imovinu, a umanjeni za ispravak vrijednosti nefinancijske materijalne i nematerijalne imovine. Višak prihoda je raspoloživ za pokriće rashoda u narednom razdoblju u iznosu 99.575.064,00 kn.

Izvanbilančni zapisi su iskazani u iznosu 740.373.549,00 kn. Odnose se na evidenciju dokumentacije u skladu s IPA priručnicima u iznosu 410.059.453,00 kn, evidenciju kredita čiju otplatu sufinanciraju Hrvatske vode u iznosu 315.251.583,00 kn (zajmove Svjetske banke: za projekte Unutarnje vode i Jadran u iznosu 279.575.957,00 kn, te druge aktivnosti 35.675.626,00 kn), evidenciju izgrađenih objekata do 1993. uz vodoprivredne objekte koji nemaju karakter vodnih građevina u iznosu 13.979.327,00 kn, te evidenciju zaliha uredskog materijala i materijala za obranu od poplava i rashodovane, a nelikvidirane imovine u iznosu 1.083.186,00 kn.

Programi financirani u 2010.

Financijskim planom za 2010., su planirana sredstva za financiranje projekata i aktivnosti iskazanih u okviru Programa redovne djelatnosti i Programa investicijskih aktivnosti u iznosu 2.414.472.000,00 kn, te za servisiranje unutarnjeg i vanjskog duga u iznosu 137.900.000,00 kn, što ukupno iznosi 2.552.372.000,00 kn. Realizacija je izvršena u iznosu 2.290.342.862,00 kn, što je za 262.029.138,00 kn ili 10,3% manje od planirane. Odnosi se na Program redovne djelatnosti u iznosu 1.260.681.159,00 kn, Program investicijskih aktivnosti u iznosu 897.803.615,00 kn i servisiranje unutarnjeg i vanjskog duga u iznosu 131.858.088,00 kn, od čega se na izdatke za otplatu dospjele glavnice dugoročnih kredita odnosi 121.959.127,00 kn, a na povučena sredstva zajma Svjetske banke 9.898.961,00 kn, koja su putem društva kćeri proslijeđena nositeljima investicijskih aktivnosti za realizaciju Projekta Jadran – I. faza

- Program redovne djelatnosti

Program redovne djelatnosti je realiziran u okviru planiranih sredstava u iznosu 1.260.681.159,00 kn. Financiran je iz izvornih prihoda Hrvatskih voda u iznosu 1.086.466.199,00 kn, sredstava jedinica lokalne samouprave i komunalnih društava u iznosu 10.577.587,00 kn i viška prihoda u iznosu 163.637.373,00 kn. Odnosi se na aktivnosti i mjere izvršene za redovno održavanje i obnavljanje vodotoka, vodnih građevina i vodnog dobra u iznosu 760.854.516,00 kn, obnavljanje i održavanje detaljnih melioracijskih građevina za odvodnju i navodnjavanje u iznosu 117.936.819,00 kn, poslove vodočuvarske službe, obnavljanja i popunjavanja materijala i opreme kod provođenja redovite i izvanredne obrane od poplava u iznosu 78.540.857,00 kn, troškove obračuna i naplate vodnih naknada u iznosu 54.522.630,00 kn, tehničke poslove od općeg interesa u iznosu 41.683.109,00 kn i druge poslove upravljanja vodama u iznosu 19.764.964,00 kn, te poslove Administracije i upravljanja u iznosu 187.378.264,00 kn.

Za poslove Administracije i upravljanja su planirani rashodi za zaposlene, materijalne i financijske rashode, te tekuće donacije u iznosu 211.810.000,00 kn. Rashodi su izvršeni za redovno poslovanje Hrvatskih voda u iznosu 187.378.264,00 kn, što je za 24.431.736,00 kn ili 11,5% manje od planiranih, zbog provedenih mjera štednje i smanjenja troškova koji nisu neophodni u obavljanju djelatnosti.

- Program investicijskih aktivnosti

U okviru Programa investicijskih aktivnosti su planirana kapitalna ulaganja u obnovu i razvitak vodno-gospodarskih sustava i infrastrukture, te drugu materijalnu i nematerijalnu imovinu u iznosu 1.086.560.000,00 kn. Ulaganja su izvršena u iznosu 897.803.615,00 kn, što je za 188.756.385,00 kn ili 17,4% manje od planiranih sredstava, zbog vremenskog pomaka u izvršenju investicijskih aktivnosti u okviru Projekta Unutarnje vode, Projekta Jadran, projekata financiranih iz pretpripravnih fondova Europske unije, nacionalnih projekata vodoopskrbe, te zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja. Program je financiran iz izvornih prihoda Hrvatskih voda u iznosu 354.559.043,00 kn, državnog proračuna u iznosu 307.844.011,00 kn, kredita poslovnih banaka u iznosu 199.772.016,00 kn, sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i komunalnih društva 26.146.046,00 kn, te viška prihoda 9.482.499,00 kn.

U okviru Programa su sufinancirana ili financirana ulaganja u izgradnju objekata vezano za sustav zaštite vode i mora od zagađivanja u iznosu 359.113.830,00 kn, obnovu i razvitak vodoopskrbe u iznosu 272.882.495,00 kn, Projekt Unutarnje vode u iznosu 87.395.032,00 kn, Projekt navodnjavanja u iznosu 80.711.108,00 kn, područja zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja u iznosu 46.880.915,00 kn, materijalnu i nematerijalnu imovinu u iznosu 32.593.815,00 kn, te projekte financirane iz pretpripravnih fondova Europske unije (IPA program) i druge u iznosu 18.226.420,00 kn.

Ulaganja u izgradnju objekata zaštite vode i mora od zagađivanja iznose 359.113.830,00 kn. Odnose se na ulaganja u objekte zaštite voda i mora od zagađivanja (I. i II. grupa sustava javne odvodnje, sustave javne odvodnje na područjima od posebnog interesa za zaštitu voda, poslove pripreme studijsko projektne dokumentacije za prijavu projekata za sufinanciranje iz sredstava Europske unije) u iznosu 181.734.498,00 kn, projekte financirane kreditima poslovnih banaka u iznosu 100.000.000,00 kn, te Projekt Jadran (I. i II. faza) u iznosu 77.379.332,00 kn. Nositeljima investicijskih aktivnosti su doznačena sredstva za odobrene projekte putem kapitalnih donacija u iznosu 224.335.608,00 kn, što čini 60,8% ukupno izvršenih ulaganja u izgradnju objekata zaštite vode i mora od zagađivanja.

U cilju dodatnih ulaganja u vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, te zaštitu od štetnog djelovanja voda, Hrvatske vode su se uz jamstvo Vlade Republike Hrvatske, zadužile kod poslovne banke u zemlji. Za sufinanciranje 305 nominiranih projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za koje postoje građevinske dozvole, odobrena su kreditna sredstva u vrijednosti 1.030.000.000,00 kn. Koncem 2010., nakon provedenih postupaka javne nabave i zaključenih ugovora o izvođenju radova, su povučena sredstva kredita u iznosu 130.000.000,00 kn, a utrošeno je 129.568.876,00 kn i to: za 54 projekta zaštite voda i mora od onečišćenja u iznosu 100.000.000,00 kn, jedanaest projekata za obnovu i razvitak vodoopskrbe u iznosu 19.568.876,00 kn, te tri projekta zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja u iznosu 10.000.000,00 kn. Navedeni projekti su revidirani u srpnju 2011.

Provedba Projekta Jadran je predviđena u tri faze tijekom 12 godina u cilju očuvanja i zaštite kakvoće mora radi sigurnog i ekološki prihvatljivog gospodarskog razvitka, te poboljšanja sadašnjeg stanja okoliša.

Obuhvaća gradnju, obnovu i proširenje sustava prikupljanja i odvodnje komunalnih otpadnih voda, uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i podmorskih ispusta u gradovima i općinama jadranske obale i otoka, a financira se iz zajma Svjetske banke i darovnice, odnosno Zaklade Globalnog fonda za okoliš, te domaće komponente (izvornih sredstava Hrvatskih voda, proračunskih sredstava i sredstava komunalnih društava). Ukupni troškovi provedbe su procijenjeni u iznosu 280.000.000 EUR.

Tijekom 2010. ulaganja u projekt Jadran I. i II. faza su izvršena u iznosu 77.379.332,00 kn, što s povučenim sredstvima zajma Svjetske banke (9.898.961,00 kn) ukupno iznosi 87.278.293,00 kn. Od ukupno izvršenih ulaganja, na I. fazu se odnosi 52.500.071,00 kn, a II. fazu 34.778.222,00 kn. Provedba I. faze Projekta je završena u studenom 2009. i sredstva su u cijelosti proslijeđena na provedbu društvu kćeri (Hrvatske vode Jadranski projekt d.o.o., za financiranje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda). Spomenuto društvo je osnovano u srpnju 2004. za praćenje korištenja zajma, osiguranja tehničke i financijske provedivosti ulaganja, te koordinaciju izrade i realizacije potprojekata u ime Hrvatskih voda. Provedba II. faze Projekta je u tijeku. Nabava roba, radova i konzultantskih usluga za Projekt Jadran, provodi se prema smjernicama Svjetske banke. Prema nadzornoj misiji Svjetske banke (lipanj 2011.), kojom ista prati planiranu dinamiku realizacije, Projekt je zadovoljavajući u provedbi, ciljevima, te povlačenju sredstava.

Ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe su planirana u iznosu 333.656.000,00 kn, a izvršena su u iznosu 272.882.495,00 kn, što je za 60.773.505,00 kn ili 18,2% manje od planiranih. Odnose se na ulaganja u nacionalne projekte u iznosu 152.945.429,00 kn, regionalne i magistralne sustave u iznosu 68.163.856,00 kn, izradu studijsko projektne dokumentacije za prijavu projekata za sufinanciranje iz fondova Europske unije u iznosu 13.610.450,00 kn, područja od posebne državne skrbi u iznosu 7.601.511,00 kn, hitne intervencije u iznosu 4.640.873,00 kn, pogranična područja u iznosu 3.939.716,00 kn i otoke u iznosu 2.411.785,00 kn, te projekte financirane kreditima poslovnih banaka u iznosu 19.568.875,00 kn.

Provedba Projekta Unutarnje vode je predviđena za razdoblje od 2008. do 2012., u cilju poboljšanja uvjeta vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, te zaštite od poplava u slivovima rijeka Save, Drave i Dunava. Ukupna vrijednost Projekta iznosi 105.000.000 EUR. Do konca 2010. je odobreno 12 potprojekata u 43 jedinice lokalne samouprave u ukupnoj vrijednosti 84.698.863 EUR. Preostala sredstva su planirana za izradu projektne dokumentacije, obnovu i dogradnju sustava od štetnog djelovanja voda, čime bi se u cijelosti obuhvatila ukupno predviđena ulaganja u komunalnu infrastrukturu do sredine 2012. Do konca 2010. su povučena sredstva zajma za plaćanje računa dobavljača u iznosu 25.771.114,60 EUR ili 188.047.525,00 kn, što čini 25,8% ukupno odobrenih sredstava zajma u iznosu 100.000.000 EUR. S obzirom da je za navedeno razdoblje predviđeno povlačenje zajma u visini 50,0% ukupno odobrenih sredstava, manje su povučena od plana za 24.228.885,40 EUR ili 48,5%, zbog teškoća koje se javljaju kod otkupa zemljišta i izdavanja građevinskih dozvola u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odobravanja studija utjecaja na okoliš, projektiranja i nemogućnosti sufinanciranja izgradnje na lokalnoj razini. Koncem listopada i početkom studenoga 2010., tim Svjetske banke je obavio redovnu Misiju i utvrdio da je Projekt zadovoljavajući u provedbi i ciljevima, a umjereno zadovoljavajući u povlačenju sredstava. Planom upravljanja vodama za 2010. su predviđena ulaganja u Projekt u iznosu 138.366.000,00 kn, a izvršena su za 87.395.032,00 kn, što je za 50.970.968,00 kn ili 36,8% manje od planiranih. Odnose se na ulaganja u sustav odvodnje i uređaja za pročišćavanje voda u iznosu 40.440.222,00 kn, tehničku pomoć u iznosu 17.094.074,00 kn, ulaganja u sustav vodoopskrbe u iznosu 15.251.312,00 kn i obranu od poplava u iznosu 14.609.424,00 kn.

U studenome 2005., Vlada Republike Hrvatske je prihvatila Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama kojim su utvrđena prava, obveze i ovlasti svih sudionika u procesu navodnjavanja. Nositelj projekta je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a provodi se putem četiri aktivnosti vezano za planove navodnjavanja županija, pilot projekte navodnjavanja, izradu projektne dokumentacije za pojedinačne sustave navodnjavanja, te sanacije i izgradnju sustava navodnjavanja. Tijekom 2010., putem navedenih aktivnosti su izvršena ulaganja u okviru planiranih sredstava u iznosu 80.711.276,00 kn.

Ulaganja u područje zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja su izvršena u iznosu 46.880.915,00 kn, od čega se na ulaganja u idejne i glavne projekte, te izgradnju i uređivanje vodnih sustava odnosi 31.127.687,00 kn.

U okviru ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu, vrijednosno značajnija ulaganja su izvršena za nabavu ili izvlaštenje zemljišta u iznosu 14.427.562,00 kn, nabavu računalne opreme i računalnih programa u iznosu 6.542.302,00 kn, te sanaciju i dogradnju poslovne zgrade u iznosu 4.550.976,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2010.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda te izvršenje rashoda u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Hrvatskih voda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju Hrvatskih voda. Ispitana je dosljednost primjene zakona, uputa, procedura, odluka i drugih internih akata, u cilju utvrđivanja pravilnosti poslovanja. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima uspoređeni su s planiranima, te podacima iz ranijeg razdoblja, u cilju utvrđivanja područja rizika. Obavljena je analiza značajnih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku i elektronskim medijima.

Revizijski dokazi su prikupljeni provjerom i analizom poslovnih knjiga, knjigovodstvenih isprava i druge dokumentacije koje su dokaz o nastalim poslovnim događajima i na temelju koje su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, a brojnije vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Korišteni su izvještaji o provedbi pojedinih aktivnosti, projekata i programa. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba (rukovoditelja odjela financija i računovodstva, unutarnje revizije, nabave i upravljanja imovinom, voditeljima i koordinatorima određenih projekata i programa, te drugih zaposlenika) o pojedinim poslovnim događajima vezanim za provedbene mjere i poslovne aktivnosti, posebno sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, potraživanja i obveze, prihode, rashode, te provođenje postupaka javne nabave i izvršenje zaključenih ugovora.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskih voda za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Hrvatskim vodama je predloženo da prihvati nalog i poduzme potrebne radnje. Revizijom je utvrđeno da je postupljeno prema danoj preporuci, te je uspostavljen sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

Nalaz za 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, programi financirani u 2010., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na potraživanja, koncesije za gospodarsko korištenje voda i Program investicijskih aktivnosti.

1. Potraživanja

- 1.1. Hrvatske vode su obveznici primjene računovodstva neprofitnih organizacija, te vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Od pomoćnih knjiga vodi se knjiga ulaznih i izlaznih računa, knjiga blagajne, knjiga inventara, knjiga materijala, knjiga vodnih naknada i druge knjige. U knjizi vodnih naknada se prate obračunane i naplaćene naknade (za korištenje, zaštitu i uređenje voda, naknade za melioracijsku odvodnju, naknade za vađenje šljunka i pijeska, te vodni doprinos), prema izdanim rješenjima. Obračun i naplatu vodnog doprinosa obavljaju Hrvatske vode. Naknadu za korištenje voda i naknadu za zaštitu voda, obračunavaju i naplaćuju Hrvatske vode i isporučitelji komunalnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda. Obračun i naplatu naknade za uređenje obavljaju Hrvatske vode i jedinice lokalne samouprave, odnosno pravne osobe koje za njih naplaćuju komunalnu naknadu.

Potraživanja koja obračunavaju i naplaćuju Hrvatske vode, koncem 2010. evidentirana su u knjizi vodnih naknada u iznosu 598.454.909,00 kn. Potraživanja kojima izravno ne upravljaju Hrvatske vode, već obračun i naplatu obavljaju isporučitelji komunalnih usluga i jedinice lokalne samouprave/treće osobe, evidentirana su u knjizi vodnih naknada izvanbilančno u iznosu 515.921.210,00 kn. Navedena potraživanja se odnose na potraživanja nastala u razdoblju od 2005. do 2010. unutar apsolutnog roka zastare. Od ukupno iskazanih potraživanja koja obračunavaju i naplaćuju Hrvatske vode u iznosu 598.454.909,00 kn, do vremena obavljanja revizije (studeni 2011.) je naplaćeno 197.550.809,00 kn ili 33,0% iskazanih potraživanja. Na temelju podataka koje su isporučitelji komunalnih usluga i jedinice lokalne samouprave/treće osobe dostavili putem propisanog obrasca, do 31. listopada 2011. je naplaćeno 336.798.625,00 kn ili 65,2%. Na učinkovitost naplate, između ostaloga, utječe struktura potraživanja (pravne i fizičke osobe), pravodobnost poduzimanja mjera naplate te realna mogućnost naplate.

Planom mjera naplate izvornih prihoda za 2010. su utvrđeni poslovi obračuna i naplate vodnih naknada, obveznici poduzimanja mjera naplate, način naplate, nadzor nad isporučiteljima komunalnih usluga i jedinicama lokalne samouprave, odnosno nad osobama koje za njih naplaćuju komunalnu naknadu, te drugi postupci i mjere vezane za naplatu. Navedenim planom mjera, kontrola zakonskih inkasatora (jedinica lokalne samouprave, odnosno osoba koje za njih naplaćuju naknadu) u poslovima obračuna i naplate naknade za uređenja voda je određena kao posao visokog prioriteta. Izrađen je obrazac zapisnika i obrazac putem kojeg će zakonski inkasatori mjesečno dostavljati Hrvatskim vodama podatke o iznosu obračunane i naplaćene naknade, te iznosu doznačenih sredstava.

Tijekom 2010. su slane obavijesti o stanju duga (opomene), te istekom roka za podmirenje duga pokretane ovrhe. Također su intenzivirane aktivnosti na dostavi obrazaca s podacima o potraživanjima koja obračunavaju i naplaćuju isporučitelji komunalnih usluga i jedinice lokalne samouprave (treće osobe). Prema podacima iz izvješća o poduzetim mjerama radi naplate vodnih naknada, tijekom 2010. radi naplate naknade za uređenje voda poslano je ukupno 854 024 opomena za potraživanja u iznosu 288.660.580,00 kn. Provedeno je 10 224 ovrha za potraživanja u iznosu 50.365.801,00 kn.

U bilješkama uz temeljne financijske izvještaje za 2010. dana je informacija o iznosu potraživanja za vodne naknade prema podacima iz knjige vodnih naknada, odnosno pomoćne evidencije bez evidentiranja u glavnoj knjizi i iskazivanja u financijskim izvještajima. Prema usvojenim računovodstvenim politikama, vodne naknade se vode kao nerekipročni prihodi i evidentiraju se u poslovnim knjigama pod uvjetom da su naplaćeni u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca unutar izvještajnog razdoblja. Odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjeni imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije. Imovina jesu resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Računovodstvo neprofitnih organizacija se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, a financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Bez obzira radi li se o recipročnim ili nerekipročnim prihodima, za potraživanja bitna pretpostavka za njihovo iskazivanje u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima je da se mogu pouzdano izmjeriti. Stoga, radi istinitog i realnog iskazivanja financijskog položaja i poslovanja Hrvatskih voda, odnosno stanja imovine i obveza koncem godine, Državni ured za reviziju nalaže evidentirati potraživanja u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i općeprihvaćenim računovodstvenim načelima.

S obzirom da su Hrvatske vode izvanproračunski korisnik čiji financijski izvještaji se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje središnje države, realnost i istinitost financijskih izvještaja Hrvatskih voda izravno utječe i na realnost i istinitost konsolidiranih financijskih izvještaja središnje države.

Projekti obnove i razvitka vodoopskrbe financiraju se između ostalog i prihodima od vodnih naknada. Potpunost i ažurnost u naplati prihoda od vodnih naknada izravno utječe na uspješnost realizacije projekata obnove i razvitka. Državni ured za reviziju nalaže primjenu onih mjera i postupaka koji će osigurati učinkovitiju naplatu prihoda od vodnih naknada.

- 1.2. *Hrvatske vode navode da, u skladu s odredbama članka 6. stavka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, vode pomoćne knjige, pa tako i knjigu potraživanja za vodne naknade. Prema odredbi članka 9. Uredbe, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama se provodi na temelju vjerodostojnih i prethodno kontroliranih, knjigovodstvenih isprava. Iskazivanje prihoda se priznaje prema odredbama članka 20. Uredbe, primjenom načela nastanka događaja.*

Kako su vodne naknade neregipročni prihod (nisu naknade za izvršenu uslugu) priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Obrazlaže da izdano rješenje nije prihod Hrvatskih voda u momentu izdavanja rješenja, te se ne treba evidentirati kao bilančna pozicija već kao potraživanje u pomoćnim knjigama, s obzirom da rješenja o vodnim naknadama kod izdavanja nisu dospjela potraživanja Hrvatskih voda.

Vezano za evidentiranje potraživanja u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima prema odredbama Uredbe i općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, izjavljuje da Hrvatske vode u bilješkama uz financijske izvještaje detaljno iskazuju potraživanja za vodne naknade u iznosima preuzetim iz pomoćnih knjiga jer prema odredbama članka 65. Uredbe, financijski izvještaji su: bilanca, račun prihoda i rashoda te bilješke uz financijske izvještaje. S obzirom da prihod postaje bilančna kategorija tek naplatom na račun Hrvatskih voda, smatraju da je logično da se nenaplaćena potraživanja u financijskim izvještajima ne iskazuju bilančno. Nadalje, u očitovanju se navodi da se Hrvatske vode o svim potraživanjima po izdanim rješenjima, skrbe marom dobrog gospodara, te da opomenama i ovrhama nastoje naplatiti što je moguće više vodnih naknada. Također, navode da su od 1996. potraživanja precizno iskazana po vrstama vodnih naknada, teritorijalnom ustroju, starosti, statusu opomena, ovrha i prisilne naplate bez obzira što su u pomoćnim knjigama, a ne u glavnoj knjizi. Također, smatraju da je evidentiranje izdanih rješenja za vodne naknade u okviru pomoćnih knjiga ispravno jer ukupan zbroj izdanih rješenja ne može postati bilančna pozicija, odnosno kratkotrajna financijska imovina, odnosno potraživanja.

Vezano za primjenu mjera i postupaka koji će osigurati učinkovitiju naplatu prihoda od vodnih naknada, navodi se da su tijekom 2010., 2011. i u 2012., poduzete sve zakonske mjere naplate. Provode se sve mjere i aktivnosti koje su navedene u Planu mjera naplate izvornih prihoda. Tijekom 2010. je dostavljeno 854 024 opomena i provedeno 20 244 ovršna postupka. Navedene mjere su se provodile u 2011. i nastavljaju se provoditi u 2012.

- 1.3. Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija propisuje načela priznavanja prihoda i to za recipročne prihode (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) koji se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, te za neregipročne prihode (donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) koji se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Prema računovodstvenim politikama Hrvatskih voda, vodne naknade su neregipročni prihodi i evidentiraju se u poslovnim knjigama pod uvjetom da su naplaćeni u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca unutar izvještajnog razdoblja. Potraživanja su dio imovine, a za iskazivanje imovine primjenjuje se računovodstveno načelo nastanka događaja (članak 16. Uredbe). Uz načelo nastanka događaja, pretpostavka za evidentiranje potraživanja u glavnoj knjizi je njihova mjerljivost i očekivanje budućih koristi. Potraživanja za vodne naknade iskazana su u pomoćnim knjigama po obvezniku, vrsti naknade i pojedinačnim iznosima, što znači da su mjerljiva. Stoga, bez obzira radi li se o recipročnim ili neregipročnim prihodima, potrebno je evidentirati potraživanja u glavnoj knjizi kad su ispunjene pretpostavke za njihovo evidentiranje.

2. Koncesije za gospodarsko korištenje voda

- 2.1. Prema odredbama članka 168. Zakona o vodama, Hrvatske vode su zadužene za obračun i naplatu naknada za koncesije vezano za gospodarsko korištenje voda, prema postupku uređenom za obračun i naplatu naknade za korištenje voda u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva. Postupak davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda provodi Ministarstvo, a rješenja izdaju Hrvatske vode na temelju odredbi Zakona. Na temelju odredbi Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08), davatelj koncesije je dužan za slučaj nepodmirenih dugovanja proizašlih na temelju obveza iz ugovora o koncesiji poduzeti sve mjere nadzora i prisilne naplate, uz stručnu potporu Hrvatskih voda. Također je dužan provoditi nadzor na način da najmanje jedanput godišnje od koncesionara zatraži posebne periodične izvještaje o njegovom radu i korištenju koncesije.

Naknada za koncesije je prihod državnog proračuna i dijeli se između države i jedinica lokalne samouprave na čijem se području ostvaruje. Registar koncesija je u nadležnosti Ministarstva financija, a sve operativne poslove Registra obavlja Financijska agencija (dalje u tekstu: FINA), koja raspolaže s podacima o izvršenim pojedinačnim uplatama prema odredbama Zakona o koncesijama, po svim koncesijskim naknadama i obveznicima na razini Republike Hrvatske.

Hrvatske vode su ustrojile Očevidnik koncesija za gospodarsko korištenje voda u koji se upisuju podaci o odlukama i koncesijskim ugovorima, te o obračunanoj naknadi. Za razdoblje od 2008. do 2010. je evidentirano zaduženje za plaćanje koncesijske naknade u ukupnom iznosu 127.060.381,00 kn. U navedenom očevidniku Hrvatskih voda ne evidentiraju se podaci o izvršenim uplatama i ukupnim potraživanjima prema rokovima dospelosti, odnosno nije moguće pratiti ispunjenje ukupno preuzetih obveza na temelju zaključenih ugovora između Ministarstva i koncesionara. U srpnju 2008. je zatraženo od Ministarstva financija otvaranje posebnog računa radi kontrole plaćanja i provođenja postupaka ovrhe, što je odbijeno uz obrazloženje da probleme oko zaduženja, knjiženja i plaćanja naknade za odobrene koncesije Hrvatske vode riješe u dogovoru s davateljem koncesije, odnosno nadležnim Ministarstvom. U cilju pravodobnog izvještavanja Ministarstva financija, predloženo je da se usklade evidencije davatelja koncesije o visini naknade i rokovima dospijeca sa izvršenim uplatama koncesionara radi upisa u Registar koncesija. Uvid u stanje uplata po izdanim rješenjima omogućen je Hrvatskim vodama putem web formata Registra koncesija.

Navedeni pregled nije dostatan za detaljno praćenje evidencije o izvršenim plaćanjima koncesijske naknade s obzirom da informacijski sustav Hrvatskih voda sadrži podatke o zaduženjima evidentiranim prema izdanim rješenjima za koncesije odobrene za gospodarsko korištenje voda, a Registar koncesija omogućava pregled pojedinačnih uplata po obveznicima (koncesionarima), zbog čega nije moguće automatsko evidentiranje uplata prema zaduženjima, te se podaci unose ručno. Uplate nemaju jedinstveni poziv na broj, što je pretpostavka da se najstarije dugovanje podmiri sa zadnjom uplatom. Zbog navedenog, informacijski sustav voda ne zadovoljava osnovni kriteriji sigurnosti prijenosa izvršenih plaćanja i pouzdanosti ispravnog unosa, te nije prihvatljiv za provedbu sustava naplate koji obuhvaća i druge provedbene mjere vezano za pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera naplate koncesijskih naknada, izvješćivanje, izdavanje opomena, te pokretanja ovršnih postupaka.

Prema zaključku iz kolovoza 2008., jedini mogući način obračuna i praćenja naplate koncesijske naknade je da Hrvatske vode rade obračun naknade i vode evidenciju svih koncesija na razini lokacije uz povezivanje Očevidnika i Registra koncesija. FINA bi trebala osigurati prijenos izvršenih svih uplata, analitički, na dnevnoj razini u digitalnom obliku, čime bi cijeli proces od obračuna do plaćanja bio zatvoren, a identična zaduženja i uplate bi se vodile i u Registru koncesija. Od Ministarstva financija zatražena je suglasnost za razmjenu podataka sa FINA-om, što nije odobreno do vremena obavljanja revizije (studeni 2011.), što je preduvjet za uspostavu sustava praćenja plaćanja obračunanih koncesijskih naknada za gospodarsko korištenje voda.

Državni ured za reviziju je mišljenja da postojeći sustav koncesija za gospodarsko korištenje voda ne osigurava pouzdane (cjelovite) podatke o obračunanim i naplaćenim koncesijskim naknadama, a što je pretpostavka za poduzimanje mjera naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže u suradnji s nadležnim tijelima poduzeti sve mjere i aktivnosti radi osiguravanja cjelovitih podataka o obračunanim i naplaćenim koncesijskim naknadama.

- 2.2. *U očitovanju na nalaz vezan za obračun i naplatu, te evidentiranje koncesija za gospodarsko korištenje voda navodi da prema Zakonu o vodama, obračun i naplatu koncesijskih naknada obavljaju Hrvatske vode. Hrvatske vode obavljaju samo poslove obračuna i izdavanja rješenja u upravnom postupku, dok ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo obavlja poslove naplate s obzirom da su Hrvatske vode u više pokušaja onemogućene da provode poslove naplate. Naime, postoje dvije evidencije koncesijskih naknada. Registar koncesija koji za Ministarstvo financija vodi FINA na temelju Zakona o koncesijama i Očevidnik koncesija koji su ustrojile Hrvatske vode na temelju Zakona o vodama. Navedene evidencije raspoložu s podacima o obračunatim iznosima koncesijske naknade, dok podatke o plaćenim iznosima koncesijske naknade ima Registar koncesija. Hrvatske vode su tijekom pripreme sustava obračuna koncesijske naknade, odnosno prije same operativne provedbe, predvidjele takve probleme izvan odgovornosti Hrvatskih voda što je i ukazano u Izvještaju o radu povjerenstva za izradu modela obračuna koncesijskih naknada u okviru točke u kojoj je se obrazložilo financijsko računovodstvena problematika, iz travnja 2008. Nakon što je ukazano na problem predloženo je otvaranje posebnog računa za plaćanje koncesijske naknade. Također, FINA je potvrdila da Registar koncesija nije uspostavljen na način da vodi sve financijske kartice obveznika kako bi se pratile ugovorene koncesijske naknade s izvršenim uplatama na račun državnog proračuna, prema propisima o računovodstvu i obveznim odnosima. U svibnju 2008. su Hrvatske vode predložile Ministarstvu financija da im se omogući otvaranje prijelaznog računa s tjednim pražnjenjem prema Državnom proračunu, te da uspostave financijske kartice po koncesionarima, a promet da evidentiraju na način kako se evidentira plaćanje vodne naknade. Navedeni prijedlog je odbijen uz obrazloženje da uplate koncesijske naknade moraju se izravno uplaćivati u državni proračun. Također, nije odobreno FINA-i da u Registru koncesija ustroji financijske kartice koncesionara i nisu dani naputci na koji način bi se omogućilo povezivanje aplikacija iz Registra koncesija s aplikacijama iz Očevidnika koncesija. Nadalje, obrazlaže da Informacijski sustav Hrvatskih voda zadovoljava sve kriterije sigurnosti što je potvrđeno i neovisnim IT revizijama koje se provode godišnje.*

S obzirom da se podaci iz Registra koncesija ne mogu povlačiti sistemski putem ugrađenih aplikacija, povlače se ručno. Podatke ručno povlači i ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo, a podaci su dvojbeni jer nisu ustrojene kartice po obveznicima plaćanja koncesijske naknade. Nadalje, obrazlaže da je Pravilnikom o sadržaju, obliku i načinu vođenja vodne dokumentacije (Narodne novine 120/10) propisano što sve čini Očevidnik za gospodarsko korištenje voda, te koji se podaci vode u njemu. Podaci o plaćenim koncesijskim naknadama nisu propisani kao dio Očevidnika za gospodarsko korištenje voda. Nadalje, vezano za poduzimanje svih mjera i aktivnosti radi osiguravanja cjelovitih podataka o obračunanim i naplaćenim koncesijskim naknadama, izjavljuje da je nalog u cijelosti prihvatljiv ali za davatelja koncesije koje je dužno za slučaj nepodmirenih dugovanja poduzeti sve mjere nadzora i prisilne naplate, uz stručnu potporu Hrvatskih voda.

3. Program investicijskih aktivnosti

- 3.1. U okviru Programa investicijskih aktivnosti, vrijednosno značajnija ulaganja su izvršena u obnovu i razvitak vodoopskrbe u iznosu 272.882.495,00 kn, od čega je nositeljima investicijskih aktivnosti putem kapitalnih donacija za sufinanciranje ili financiranje nacionalnih projekata doznačeno 152.931.465,00 kn ili 56,0% izvršenih ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe. Ulaganja u iznosu 119.951.030,00 kn ili 44,0% ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe su izvršena u regionalne i magistralne sustave, područja od posebne državne skrbi, pogranična područja i otoke, te hitne intervencije i izradu studijsko projektne dokumentacije za prijavu projekata za sufinanciranje iz fondova Europske unije.

U razdoblju od 2004. do 2009., Vlada Republike Hrvatske je odobrila 22 razvojna projekta vezana za vodoopskrbu i zaštitu voda u okviru 15 županija, na temelju kojih su zaključeni Sporazumi o sufinanciranju između Ministarstva, Fonda za regionalni razvoj, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatskih voda. Odobreno je jedanaest nacionalnih projekata, kojima su planirana ulaganja u projektnu dokumentaciju, vodoopskrbne sustave i objekte, prema regijama i županijama: Zadarsko zaleđe, Istočna Slavonija, Osječko-baranjska županija, Koprivničko-križevačka županija, Krapinsko-zagorska županija, Virovitičko-podravska županija, Zadarska županija, Šibensko-kninska, Splitsko-dalmatinska županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, te područje vodoopskrbnog sustava Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo-Mljet. Nacionalni vodoopskrbni projekti su pokrenuti u cilju cjelovitog razvoja sustava vodoopskrbe u Republici Hrvatskoj, kako bi se osiguralo povezivanje lokalnih sustava u jedinstvene tehničke cjeline radi racionalnog korištenja vodnih resursa, sigurnosti u vodoopskrbi i ekonomičnosti poslovanja vodoopskrbnih poduzeća. Za realizaciju navedenih projekata su zaključeni sporazumi o sufinanciranju na temelju Odluka Vlade Republike Hrvatske. Tijekom navedenog razdoblja su planirana ulaganja u ukupnom iznosu 1.645.544.500,00 kn. Do konca 2010. ulaganja su izvršena u iznosu 780.498.779,00 kn, što je za 865.045.721,00 kn ili 52,6% manje od planiranih, a za većinu projekata krajnji rok gradnje je utvrđen do konca 2011.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, razlog manje realizacije od planirane je nemogućnost krajnjih korisnika da osiguraju vlastite udjele u financiranju projekata, nedovoljna pripremljenosti investitora vezano uz potrebnu tehničku dokumentaciju, teškoće kod izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola, te nedovoljna stručna osposobljenost tehničkog kadra za vođenje investicija, dugotrajnih postupaka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, nekvalitetne projektne dokumentacije, troškovnika i natječajne dokumentacije, što uvjetuje dugotrajne postupke javne nabave zbog čega dolazi do kašnjenja s odabirom najpovoljnijeg izvođača radova i uvođenja izvođača u posao. Zbog višegodišnjeg odstupanja u realizaciji projekata u financijskom i fizičkom smislu, Planom upravljanja vodama za 2010. je predviđeno predložiti Vladi Republike Hrvatske novelacije svih sporazuma o sufinanciranju radi definiranja nove dinamike realizacije u skladu s financijskim mogućnostima svih sudionika i spremnošću projektne tehničke dokumentacije, a što nije učinjeno do vremena obavljanja revizije (studeni 2011.).

S obzirom na uočene poteškoće u realizaciji nacionalnih vodoopskrbnih projekata, za koje su zaključeni višegodišnji ugovori o sufinanciranju u ranijim godinama, Državni ured za reviziju predlaže izvršiti analizu ugovorenih i izvedenih radova, rokova i udjela u sufinanciranju, kako bi se odredila nova dinamika realizacije projekata prema financijskim mogućnostima svih sudionika sufinanciranja.

Nadalje, predlaže pravodobno izvještavati Ministarstvo, nositelja vodne politike o provedenim analizama postojećeg stanja vezano uz organizaciju i funkcioniranje javne vodoopskrbe, raspoložive postojeće kapacitete i izvorišta, stupanj priključenosti i pokrivenosti naselja sustavom, uz sagledavanje razvojnih potreba i mogućnosti krajnjih korisnika.

- 3.2. *Prijedlog o pravodobnom izvještavanju Ministarstva o provedenim analizama postojećeg stanja uz sagledavanje razvojnih potreba i mogućnosti krajnjih korisnika se u cijelosti prihvaća.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Hrvatskih voda za 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeća činjenica je utjecala na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - U pomoćnoj knjizi vodnih naknada prate se obračunane i naplaćene naknade (za korištenje, zaštitu i uređenje voda, naknade za melioracijsku odvodnju, naknade za vađenje šljunka i pijeska, te vodni doprinos), prema izdanim rješenjima. Potraživanja za vodne naknade nisu iskazana u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima Hrvatskih voda. (točka 1. Nalaza)
4. Vodni sektor u Republici Hrvatskoj djeluje putem vodnog gospodarstva na državnoj razini, vodnokomunalnog gospodarstva na lokalnoj, odnosno regionalnoj razini, te drugih sudionika, koji pri obavljanju djelatnosti koriste vodu i vodno dobro djelujući na tržišnim osnovama. Hrvatske vode su javna ustanova za upravljanje vodama, osnovana na temelju Zakona o vodama radi zaštite života, zdravlja i imovine od štetnog djelovanja voda, te radi osiguranja trajne dostupnosti voda putem optimiziranja ekonomskih i ekoloških koristi na načelima održivoga razvitka. Upravljanje vodnim resursima se provodi putem priprema podloga za kreiranje vodne politike, pripreme planova prema usvojenoj Strategiji upravljanja vodama i drugim planskim dokumentima u cilju osiguranja dovoljnih količina pitke vode, zaštite voda od onečišćenja, uređenja vodotoka i drugih voda, zaštite od štetnog djelovanja voda, obavljanja investicijskih aktivnosti i mjera kako bi se osiguralo racionalno korištenje voda, zaštita voda, zaštita od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda. Za financiranje navedenih aktivnosti se najvećim dijelom koriste izvorni prihodi Hrvatskih voda ostvareni na temelju Zakona o financiranju vodnog gospodarstva. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.998.252.591,00 kn, a ukupni rashodi su izvršeni u iznosu 2.080.671.885,00 kn, te je ostvaren manjak prihoda u iznosu 82.419.294,00 kn.
 Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 181.994.358,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 99.575.064,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni po posebnim propisima od vodnih naknada i doprinosa u iznosu 1.587.518.046,00 kn, iz državnog proračuna i sredstava komunalnih društava, te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 341.580.059,00 kn. Nadalje, osim navedenih prihoda su ostvareni i primici od zaduživanja kod poslovne banke u zemlji u iznosu 130.000.000,00 kn i Svjetske banke u iznosu 79.574.669,00 kn. Ostvareni prihodi i primici su korišteni za predviđene namjene. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 1.105.254.097,00 kn i rashode za zaposlene u iznosu 122.329.418,00 kn izvršene u okviru Programa redovne djelatnosti.

U okviru Programa investicijskih aktivnosti, vrijednosno značajniji rashodi su izvršeni za kapitalne donacije u iznosu 640.718.861,00 kn, a za servisiranje unutarnjeg i vanjskog duga izvršeni su izdaci u iznosu 131.858.088,00 kn.

Za 2010. su planirana ukupna sredstva za javnu nabavu roba, radova i usluga u iznosu 5.968.573.567,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednosno značajnija sredstva su planirana za zaključivanje okvirnih sporazuma za radove i usluge redovitog održavanja i obnavljanja vodotoka, vodnih građevina i vodnog dobra, te obranu od poplava za razdoblje od 2011. do 2014. u iznosu 2.733.400.000,00 kn. Na temelju odredbi Zakona o vodama, navedeni radovi i usluge su povjeravani izravnim ugovaranjem izvršiteljima koji ispunjavaju posebne uvjete za obavljanje poslova od osobitog značaja za upravljanje vodama, a od siječnja 2011. je utvrđena promjena propisa o javnoj nabavi. Nadalje, prema posebnim procedurama Svjetske banke za projekte Jadran i Unutarnje vode planirana su sredstva u iznosu 1.126.879.255,00 kn. U 2010. je nakon provedenih postupaka javne nabave zaključen 271 ugovor o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 479.458.295,00 kn, od čega na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave 252 ugovora u iznosu 472.417.036,00 kn, pregovaračkih postupaka javne nabave bez prethodne objave 15 ugovora u iznosu 6.201.819,00 kn, te četiri ugovora o javnim uslugama iz dodatka II B Zakona o javnoj nabavi u iznosu 839.440,00 kn. Evidentirana je nabava robe, radova i usluga pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn u iznosu 12.799.732,00 kn, te ugovorena vrijednost nabave prema godišnjim ugovorima zaključenim na temelju okvirnih sporazuma u iznosu 65.993.482,00 kn. Osim provedenih postupaka javne nabave prema Zakonu o javnoj nabavi, provedeni su postupci javne nabave prema posebnim procedurama Svjetske banke. Takvih je postupaka u 2010. bilo 85, od čega je 76 provedeno prema procedurama Svjetske banke u jedinicama za provedbu projekata Unutarnje vode i Jadran (I. i II. faza). Revizijom je utvrđeno da su potraživanja koja obračunavaju i naplaćuju Hrvatske vode evidentirana u knjizi vodnih naknada, a da nisu iskazana u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima, što je utjecalo na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Na Izvješće o obavljenoj reviziji, KLASA: 041-01/11-01/45, URBROJ 613-02-04-12-8, od 5. travnja 2012., zakonski predstavnik je dostavio prigovor. Prigovor nije prihvaćen, te je ovo Izvješće konačno.